

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 020717 12 GŽ
Brčko, 05.03.2013. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija, Tešić Dragane kao predsjednika vijeća, Kovačević Maide i Gligorević Ruže, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca „K. E. P. K.“ d.o.o. B., ul. B. S. broj ..., zastupanog po zakonskom zastupniku, direktoru, V. P., koga zastupa punomoćnik, advokat, F. M. iz advokatske kancelarije „M. i dr.“ d.o.o. T., protiv tuženog Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zastupanog po Pravobranilaštvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, radi duga, odlučujući po žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 020717 07 P od 08.06.2012. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 05.03.2013. godine donio je sledeću

P R E S U D U

Žalba tuženog se djelimično usvaja i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 020717 07 P od 08.06.2012. godine PREINAČAVA u stavu I (jedan) izreke, kojim je dosuđena naknada štete po osnovu odbijenih ugovornih penala u iznosu od 49.350,00 KM i u stavu III (tri) izreke, kojim je dosuđena naknada na ime razlike u cijeni prvobitno i naknadno ugrađenih koševa, u iznosu od 16.360,00 KM, tako što se tužbeni zahtjev u tom dijelu ODBIJA kao neosnovan, kao i odluka o troškovima u stavu IV (četiri) izreke, tako što se tuženi obavezuje da tužiocu isplati troškove postupka u iznosu od 4.370,00 KM (umjesto iznosa od 17.903,92 KM), dok se u preostalom dijelu, stav II izreke prvostepena presuda POTVRĐUJE.

Obavezuje se tužitelj da tuženom naknadi troškove žalbenog postupka u iznosu od 1.094,00 KM, u roku od 30 dana po prijemu ove presude.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 020717 07 P od 08.06.2012. godine tuženi je obavezan:

I – da tužiocu isplati na ime duga po osnovu odbijenih ugovornih penala po Ugovoru od 10.12.2002. godine, iznos od 49.350,00 KM, zajedno sa zakonskom kamatom počev od 05.07.2004. godine pa do konačne isplate, u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

II – da isplati tužiocu na ime radova za bojenje sportskog terena podloge, u sportskoj dvorani po Ugovoru od 10.12.2002. godine, iznos od 21.560,00 KM, zajedno sa zakonskom kamatom, počev od 05.07.2004. godine pa do konačne isplate, u roku od 30 dana od pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

III – da isplati tužiocu, na ime nabavke i ugradnje koševa, sa FIBA certifikatom, iznos od 16.360,00 KM, zajedno sa zakonskom kamatom, počev od 05.07.2004. godine pa do konačne isplate, u roku od 30 dana od pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

IV – da isplati tužiocu, na ime naknade troškova postupka, iznos od 17.903,92 KM, u roku od 30 dana od pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Protiv navedene presude žalbu je izjavio tuženi zbog povreda odredaba parničnog postupka, pogrešne primjene materijalnog prava i zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, sa prijedlogom da se prvostepena presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak ili da se prvostepena presuda preinači i odbije tužbeni zahtjev u cjelini. Traži troškove postupka prema troškovniku od 22.05.2012. godine uvećane za troškove sastava žalbe u iznosu od 1.519,50 KM.

U odgovoru na žalbu tuženog, tužilac pobija žalbene razloge i navode i predlaže da se žalba u cjelini odbije kao neosnovana i potvrdi prvostepena presuda.

Žalba je djelimično osnovana.

Nakon što je prvostepena presuda ispitana u granicama razloga iznesenih u žalbi i u skladu sa ovlašćenjima odredbe člana 330. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 8/09 i 52/10 - u nastavku: Zakon o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine), ovaj sud je našao da pobijana presuda nije zahvaćena povredom postupka i da je činjenično stanje potpuno i pravilno utvrđeno, ali da je materijalno pravo pogrešno primijenjeno u dijelu zahtjeva koji se odnosi na naknadnu štete po osnovu odbijenih ugovornih penala i na naknadu troškova na ime nabavke i ugradnje koševa, dok je u ostalom dijelu prvostepeni sud pravilno odlučio o tužbenom zahtjevu, iz razloga koji slijede.

U postupku koji je prethodio donošenju pobijane odluke, prvostepeni sud je postupio po uputama ovog suda datim u presudi broj: 096-0-Ps-07-000076 od 29.12.2008. godine, cijeneći provedene dokaze i na osnovu istog, nalazeći u potpunosti osnovanim, usvojio postavljene tužbeni zahtjev u cjelosti.

Osnovano žalba tuženog osporava dosuđenu naknadu duga po osnovu odbijenih ugovornih penala u iznosu od 49.350,00 KM, ističući da tužilac nema pravo na isto jer, shodno članu 4. ugovora o izvođenju radova od 10.12.2002. godine iz kojeg tužitelj, kao izvođač radova crpi svoje potraživanje, nije podnio pismeni zahtjev tuženom, investitoru iz Ugovora o izvođenju radova tražeći produženje roka za završetak radova, iako je bio dužan to učiniti, niti je tuženi odobrio produžetak roka za završetak radova.

Članom 4. stav 2. predmetnog ugovora, kao slobodno uređenog obligacionog odnosa, jasno je propisano da za slučaj neodobrenog produženja roka, izvođaču će se obračunati penali od 0,5 procenata za svaki dan zakašnjenja, a stavom 4. istog člana propisano je da ukoliko postoje razlozi produženja roka gradnje, izvođač će to zahtijevati posebnim dopisom investitoru. Dakle, tužilac je bio u obavezi tražiti posebnim pismenim dopisom produženje roka, što nije učinio, a što je bila nužna pretpostavka koja isključuje obračunavanja ugovorenih penala. Uz navedeno materijalno-pravno stanje, u konačnom je ishodu zaključiti da tužilac nema pravni osnov za potraživanje obračunatih ugovornih penala, jer su isti sankcija nedostatka tužiočeve činidbe na koju se obavezao potpisivanjem ugovora. Tužilac je takvim propuštanjem uskratio sebi mogućnost naplate kompletne ugovorene cijene, za što tužena nije odgovorna. Stoga je pogrešan zaključak prvostepenog suda da su uračunati penali pogrešni, zbog prekoračenja ugovornog roka, jer koji koliko god bili opravdani i razlozi za produženje rokova izgradnje (kao što je vještak utvrdio), tužitelj nije dokazao da je pismenim dopisom se obratio investitoru u te svrhe, niti je nadzorni organ imao ovlaštenje da mimo investitora odobri produžetak roka, kako su stranke jasno odredile ugovorom.

Žalbom tuženi osnovano ističe i da naknada na ime razlike u cijeni između prvobitno i naknadno ugrađenih koševa sa FIBA certifikatom, u iznosu od 16.360,00 KM, nije osnovana, pozivajući se na nalaz vještaka kojim je utvrđeno da prvobitno ugrađeni koševi nisu ispunjavali karakteristike ugovorenih, jer nisu bili sa ugovorenom opremom.

Naime, ugradnja postojećih koševa sa elektromontažom koje je tužilac po nalogu tuženog ugradio nakon što je utvrđeno da prvobitno postavljeni koševi ne ispunjavaju ugovorene standarde, predviđena je u predmjeru i predračunu radova, koji je sastavni dio glavnog projekta broj 02/01-02/03 izrađenog od strane tužioca kao pozicija: „nabavka i montaža pokretnih koševa sa elektromontažom“, te se nalazi u predračunskoj vrijednosti od 987.000,00 KM, kako je vještak i utvrdio. S obzirom da je tužilac prvobitnom nabavkom i ugradnjom koševa odstupio od ugovorene obaveze, njegova je dužnost bila da takve koševe ukloni i ugradi koševe sa elektromontažom čime je ispunio svoju ugovorenu obavezu, zbog čega mu ne pripada naknada na ime razlike u cijeni između prvobitno i naknadno ugrađenih koševa.

Međutim, neosnovano žalba osporava dosuđenu naknadu troškova na ime bojenja sportskog terena podloge, u sportskoj dvorani u iznosu od 21.560,00 KM, smatrajući da bojenje terena nije bilo pismeno odobreno od strane naručioca radova (član 633. Zakona o obligacionim odnosima), niti predviđeno ugovorom, što nije sporno, te da kao navedeni radovi spadaju u kategoriju viškova radova i nepredviđenih radova za koje je u članu 2. predmetnog ugovora od 10.12.2002. godine ugovoreno da neće uticati na ugovorenu cijenu imajući u vidu da je u pitanju ugovor sa klauzulom „ključ u ruke“. Žalba ne osporava visinu dosuđenih troškova bojenja terena.

Pismena saglasnost naručioca nije nužna pretpostavka zahtjeva za povećanje cijene radova za koje tužilac tvrdi (a tuženi ne osporava da je postojao usmeni zahtjev za bojenje terena) da je na zahtjev naručioca izveo radove i time odstupio od projekta. Smisao člana 633. Zakona o obligacionim odnosima, kojim je

propisana kao obavezna pismena saglasnost naručioca u slučaju odstupanja od projekta građenja, je u tome da je takva pismena saglasnost potrebna kada sam izvođač želi odstupiti od projekta, što nije bio slučaj u konkretnoj pravnoj stvari, jer je bojenje terena usmeno tražio član nadzornog odbora, a izvođač radova na to pristao. Uostalom, članom 5. stav 2. predmetnog ugovora propisano je, da je izvođač dužan sve radove izvoditi u skladu sa ugovornim opisima i nacrtima, tehničkim propisima i standardima, te zahtjevima nadzornog organa investitora (...). Dakle, ugovorom je jasno propisano da je izvođač bio dužan postupiti po zahtjevima nadzornog organa investitora, što je i učinio prihvatajući usmeni zahtjev člana-glavnog nadzora, E. Dž. za bojenje terena.

Nesporno je da su radovi bojenja terena i prema nalazu i mišljenju vještaka naknadni radovi i da su kao takvi izvedeni i predati naručiocu, tj. tuženom. Kako su ti radovi naručeni, izvršeni i predati tuženom bez ikakvih primjedaba, to je tuženi dužan i da ih plati. Okolnost da su radovi između tužioca i tuženog ugovoreni po načelu „ključ u ruke“ ne znači da tužilac nema pravo da naplati vrijednost naknadnih radova koji nisu bili predmet ugovora o građenju. Za razliku od nepredviđenih radova koji su nužni za funkciju objekta, naknadni radovi jesu radovi koji su posebno naručeni i nisu bili predmet ugovora po sistemu „ključ u ruke“, tj. njihovo izvođenje nije u funkciji podobnosti korištenja objekta, već je riječ o radovima koje tuženi treba posebno platiti.

Odluka o troškovima postupka donesena je u skladu sa odredbom člana 119. stav 2. i člana 130. stav 2. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a obračunati prema opredijeljenom zahtjevu tužitelja i vrijednosti spora kada je rad izvršen (član 48. stav 1. važeće Tarife). Tužitelju je dosuđen u konačnom ukupan iznos od 24.304,00 KM (sa iznosom dosuđenim prvostepenom presudom od 29.12.2008. godine). Vrijednost spora u tužbi označena je u iznosu od 104.994,00 KM, što znači da je do preciziranja tuženog zahtjeva, na raspravi održanoj 19.12.2008. godine tužitelj uspio sa oko 23% zahtjeva. Ukupni troškovi, prema zahtjevu tužitelja opredijeljenom na ročištu od 19.12.2008. godine iznose: za sastav tužbe u iznosu od 720,00 KM; pristup na ročišta 18.10.2007. godine i 19.11.2007. godine od po 360,00 KM, pristup na održana ročišta; 27.05.2008. godine; 04.09.2008. godine i 04.11.2008. godine, od po 720,00 KM; ili ukupno 3.600,00 KM, odnosno uvećani za PDV iznose 4.212,00 KM troškovi punomoćnika tužitelja; zatim taksa na tužbu u iznosu 600,00 KM čini iznos od 4.812,00 KM, a srazmjerno uspjehu tužitelja to je iznos od 1.107,00 KM.

Tužitelj je na raspravi održanoj dana 19.12.2008. godine precizirao glavni zahtjev na iznos od 97.340,00 KM, što znači da je prema tom iznosu uspio sa oko 25% zahtjeva. Troškovi nakon te faze postupka iznose: za pristup punomoćnika tužitelja na održane rasprave: 19.12.2008. godine; 21.03.2011. godine; 13.06.2011. godine; 28.09.2011. godine i 19.04.2011. godine od po 720,00 KM, ukupno 3.600,00 KM uvećano za PDV 4.212,00 KM, a prema uspjehu u sporu, to čini iznos od 1.053,00 KM. Tom iznosu dodaje se sastav žalbe iznos od 912,00 KM i taksa na žalbu u iznosu od 1.200,00 KM, odnosno 28% prema konačnom uspjehu u postupku to je iznos od 519,00 KM, pa ukupni troškovi tužitelja iz ove faze postupka iznose 1.572,00 KM.

Tužitelj je podneskom, zaprimljenim u sud dana 20.04.2012. godine opredijelio troškove postupka na iznos od 87.270,00 KM, dakle u konačnom je uspio sa zahtjevom od 28%. Troškovi nakon tog perioda su: za sastav podneska od 20.04.2012. godine i prisustvo raspravi zakazanoj za 22.05.2012. godine u iznosu od 2.026,00 KM (po 1.023,00 KM) uvećani za PDV iznose 2.381,00 KM i taksa na presudu u iznosu od 500,00 KM, ukupno 3.181,00 KM, a prema uspjehu u postupku to daje iznos od 891,00 KM.

Tako obračunati troškovi tužitelja plus troškovi vještačenja u punom iznosu od 800,00 KM čine ukupan iznos od 4.370,00 KM (800,00 KM + 891,00 KM + 1.572,00 KM + 1.107,00 KM), te je i odluka o troškovima postupka preinačena na dosuđeni iznos. Dosuđeni troškovi obračunati su u skladu sa Advokatskom tarifom koja se primjenjuje pred sudovima Distrikta, Zakona o sudskim taksama i prema opredijeljenim zahtjevima tužitelja (raspravi od 19.12.2008. godine; u žalbi od 26.01.2009. godine i na raspravi od 22.05.2012. godine).

Tuženi je djelimično uspio sa žalbom, u iznosu od 72%, pa srazmjerno tom uspjehu dosuđeni su mu troškovi žalbenog postupka u iznosu od 1.094,00 KM, za sastav žalbe (član 119. stav 2. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 11. Zakona o Pravobranilaštvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine).

Slijedom navedenog žalba tuženog je djelimično osnovana, pa je prvostepena presuda preinačena na osnovu člana 333. stav 1 tačka 5. i člana 338. stav 1. tačka 4. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine kao u izreci ove presude.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Dragana Tešić